

Medietilsynet Trygg Bruk – Nyhetsbrev Oktober 2017

Medietilsynet Trygg bruk er Norges Safer Internet Centre.

Les mer på våre nettsider, følg oss på Facebook og Twitter

Tilbakemeldinger og tips setter vi alltid pris på - send til raba@medietilsynet.no

Ny personvernlov på høring: – Medietilsynet støtter 13-årsgrense for bruk av sosiale medier

Medietilsynet støtter Justisdepartementets forslag om aldersgrense på 13 år for å opprette profiler på sosiale medier uten foresattes samtykke. Det kommer fram i tilsynets uttalelse i forbindelse med høring om forslag til ny personopplysningslov.

Hovedformålet med lovforslaget er å gjøre EUs personvernforordning til en del av norsk rett. I tillegg til bestemmelsene som fremgår av forordningen, inneholder lovforslaget enkelte særlige bestemmelser for Norge.

Blant annet har Justisdepartementet foreslått en 13-årsgrense for barns rett til bruk av såkalte informasjonssamfunnstjenester. Det betyr at barn kan opprette profiler på sosiale medier som

Snapchat og Instagram fra de er 13 år uten at det er nødvendig med foresattes samtykke. Medietilsynet støtter Justisdepartementets forslag.

– Medietilsynet har vurdert lovforslaget grundig. Vi ønsker at barn og unges selvbestemmelsesrett skal ivaretas, samtidig som det er viktig å sikre beskyttelse av barns persondata. Dette byr naturlig nok på vanskelige avveininger, sier Mari Velsand, direktør i Medietilsynet.

Undersøkelser viser at de fleste barn mellom 13 og 16 år bruker sosiale medier, og det praktiseres i dag 13-årsgrense for denne typen tjenester. Medietilsynet sier i sin høringsuttalelse at det er viktig at lovgivningen gjenspeiler den praksis som er etablert på området, og at en aldersgrense som er høyere enn 13 år, ikke automatisk øker beskyttelsen av barns persondata.

– Ett av de viktigste tiltakene for å sikre barns persondata er kravet forordningen stiller til at de som tilbyr tjenester plikter å gi all informasjon på et klart og enkelt språk som barnet kan forstå, sier Mari Velsand.

– Det må være en forutsetning at tilbyderne faktisk forenkler brukervilkårene i tråd med forordningens krav, og dette må følges opp, sier Velsand. I høringsuttalelsen påpeker Medietilsynet også behovet for å fortsette arbeidet med å øke barns mediekompetanse.

– En aldersgrense som er i utakt med praksis i samfunnet kan føre til økt fare for omgåelse av reglene og gi inntrykk av en beskyttelse som ikke er reell. Det er også en av grunnene til at vi har valgt å støtte Justisdepartementets forslag om 13-årsgrense, sier Mari Velsand.

[Medietilsynet viser i høringsuttalelsen videre til betydningen av harmonisering av regler for aldersgrense på tvers av landegrenser, og nevner blant annet at både Sverige og Danmark har foreslått aldersgrense på 13 år.](#)

– Trygg bruk nettverksmøte med kjempeoppslutning 16. oktober

Medietilsynet Trygg bruk inviterte til nettverksmøte den 16 oktober i Oslo. 23 organisasjoner var representert, blant annet Facebook, Kripos, Redd barna, IKT-senteret, Datatilsynet, Slettmeg.no og Justisdepartementet.

Hensikten med disse nettverksmøtene er å dele erfaringer på tvers av ansvarsområder. På agendaen i dag var blant annet nye pedagogiske samtaleverktøy, ny digitaliseringsstrategi i utdanningen, strategi mot internettrelaterte nettovergrep, Safer Internet Day 2018, nye utviklede ressurser og politiets nettpatrulje.

Har du spørsmål om Trygg bruk-nettverket, [ta kontakt med prosjektleder Thomas Haugan-Hepsø](#).

Ny ressurs til ungdom om falske nyheter under arbeid

Medietilsynet jobber for tiden med ressursen «Falske nyheter – fakta og meninger».

Ressursen er i første omgang ment å brukes i konfirmantundervisningen der tema som etikk og kildekritikk står sterkt. Den vil bestå av en Powerpoint-presentasjon som kan brukes i undervisningssammenheng, i tillegg til en veileder/inspirasjonsguide for den som skal kjøre kurset.

Ressursen rettet mot ungdom i konfirmasjonsalder da vi ser at denne målgruppen mer enn andre ser ut til å ha ekstra stor tro på egen evne til å avsløre falske nyheter, samtidig som denne delen av befolkningen rapporterer at de selv mener de ser mindre av denne typen nyheter enn de som er eldre. I tillegg mangler Medietilsynet per dags dato gode ressurser rettet mot denne og andre aldergrupper som styrker kildekritikk.

Utviklingen av den nye ressursen har til nå vært en tverrfaglig samarbeid innad i Medietilsynet, men vi ønsker også hjelp fra Trygg bruk-nettverket, ungdomspanel og andre aktører for å kvalitetssikre innholdet.

Målet med ressursen er å øke bevissthet rundt, og evnen til, kildekritikk hos ungdom gjennom selvrefleksjon, spesielt i møte med nyhetssaker. Målgruppen skal få en enkel innføring i

kildekritikk knyttet til nyheter og mulighet til å bruke denne kunnskapen for å tolke nyhetssaker.

Gjennom ressursen vil ungdommene bli presentert for grunnleggende kunnskap knyttet til kildekritikk. Hovedfokus er å lære unge å bruke denne kunnskapen for å tolke nyhetsoppslag. Det skal være en enkel og forståelig innføring i temaet falske nyheter, ikke en fordypning i kildekritikk, mediemakt, økonomi, reklame, politikk eller propaganda.

Vi ønsker å nå ungdom gjennom de som jobber med ungdom. Brukerne av ressursen skal derfor være profesjonelle som jobber med unge i ungdomsskolealder. Ressursen er planlagt ferdig i slutten av november 2017.

For mer informasjon og spørsmål om ressursen, [ta kontakt med Ida Aspeslåen Erikstad](#).

Dialogduk – Digital dømmekraft; ny ressurs for foreldre til 2. klassinger

Mobbeombudet i Buskerud og Medietilsynet gjennomførte i september et pilotprosjekt i Hol kommune for foreldre med barn i 2. klasse. Formålet var å fremme dialog og involvering rundt temaet «Digital dømmekraft og foreldre som rollemodeller». Verktøyet som ble utviklet i forbindelse med piloten kalles Dialogduk, og denne ble laget for å fremme samhandling og prosesser mellom foreldre i stedet for å gjennomføre et tradisjonelt foredrag.

Gjennomføringen av piloten var en suksess, og vi ønsker nå å videreutvikle og tilby Dialogduk-ressursen til flere kommuner. Som nevnt på nettverksmøtet er dette arbeidet i startgropa, og vi håper at flere ønsker å stille seg bak ressursen og bidra. På bildet over er Bodil Houg (t.v.), Berit Andersen, Linn fra Specefique byrå og Inger-Lise fra Hol kommune.

Har du spørsmål kan du ta kontakt med seniorrådgiver i Medietilsynet [Berit Andersen](#) eller mobbeombudet i Buskerud [Bodil Houg](#).

Forbrukerrådet: – Elendig sikkerhet i smartklokker for barn

[Forbrukerrådet har avdekket alvorlige sikkerhetsbrister i smartklokker for barn.](#)

Fremmede kan enkelt ta kontroll over klokken og bruke den til å spore og avlytte barnet.

Forbrukerrådet har i samarbeid med sikkerhetsselskapet Mnemonic testet flere GPS-klokker for barn, og resultatene er alarmerende. Det er avdekket alvorlige sikkerhetshull, upålitelige trygghetsfunksjoner og manglende forbrukervern.

Selskapene har også markedsført klokkene etter at selskapene ble varslet om funnene.

Jente 13 år: – Jeg må laste ned en app som ser hvor mye tid jeg bruker på mobilen, og jeg føler meg overvåka. Hva skal jeg gjøre?

[Les hele spørsmålet og vårt svar på ung.no](#)

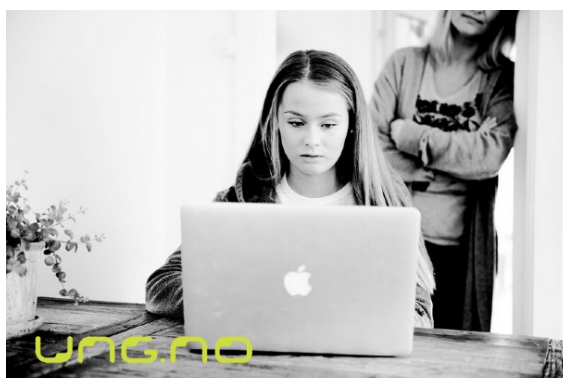
Ny Facebook-kontakt i Norge: Marianne Neraal

Neraal er Policy Manager for Facebook i Norge, og vil være kontaktpunktet til Facebook for samfunnsorganisasjoner og statlige organer.

[I Facebooks sikkerhetssenter kan du finne mer informasjon og ressurser om:](#)

- Retningslinjer, verktøy og ressurser
- Foreldreportal bl.a. med tips til foreldre
- Senter for forebygging av mobbing – for tenåringer, foreldre og lærere
- Helse på nettet – forebygging av selvmord
- Hjelpesenter – sikkerhetssjekk, personvernssjekk, politimyndigheter

Marianne Neraal deltar i Trygg bruk-nettverket og vi gleder oss over en norsk ressurs og samarbeidspartner fra Facebook.

Jente 15 år: – Mamma mener jeg ikke kan få en gaming-PC til jul fordi jeg må fokusere på skolen.

[Les hele spørsmålet og vårt svar på ung.no](#)

Kalender – hva skjer fremover?

25. - 27. October: Insafe Training Meeting in Berlin, Germany. All the European Safer Internet Centres and Helplines are gathered to Exchange best practice - the main topic for this seminar is "How to do campaigns well"

23. november: Safer Internet Forum 2017, Brussels, Belgium

29. - 30. november: SETT-dagene, Lillestrøm

4. - 7. December: Children's Global Media Summit, Manchester, UK

6. December: Online meeting on assessment and evaluation modules in awareness raising

18. - 21. December: Internet Governance Forum 2017, Geneva, Switzerland

6. februar 2018: Safer Internet Day 2018: Create, Connect and share respect: A better internet starts with you